

**Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązująca
w Uniwersyteckim I Liceum Ogólnokształcącym
im. Juliusza Słowackiego
w Chorzowie**

Podstawa prawna:

1. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 roku – w zakresie zapisów regulujących ochronę dziecka przed przemocą, wyzyskiem i demoralizacją (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 z późn. zm.);
2. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 listopada 1989 roku (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.)
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r., poz.1870);
4. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku - art. 12 (Dz. U. z 2024 r. poz. 424, 834);
5. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r., poz. 2809) – zapisy regulujące relację pomiędzy rodzicami a dzieckiem oraz rodzicami i placówką oświatową, a także władzę rodzicielską, kontakty rodzica z dzieckiem i reprezentację dziecka;
6. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r., poz.17 z późn. zm.) oraz Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 37 z późn. zm) – akty prawne regulujące m.in. interwencję w przypadku popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka;
7. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela - art.6, pkt. 1 (Dz. U. z 2024 r. poz. 986);
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020 r., poz. 1309);
9. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, 854);
10. Ustawa z dnia 26 października 1882 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969, z 2022 r. poz. 1700);
11. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

Standard I.

Uniwersyteckie I Liceum Ogólnokształcące im. Juliusza Słowackiego w Chorzowie, zwane dalej U I LO wprowadza w życie „Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem”, zwaną dalej polityką.

- a. Polityka dotyczy całego personelu (nauczycieli, pracowników administracji i obsługi, współpracowników, stażystów i wolontariuszy).
- b. Polityka została stworzona przez zespół powołany przez Dyrektora UILO w składzie:
 - Janusz Dubiel – Wiceyrektor
 - Jerzy Banasik - Pedagog specjalny
 - Justyna Kaczmarczyk – Pedagog
- c. Urząd Miasta Chorzów zatwierdził Politykę, a za jej wdrożenie i nadzorowanie odpowiada Janusz Dubiel - Wicedyrektor.
- d. Polityka ochrony dzieci jasno i kompleksowo określa:
 - zasady bezpiecznej rekrutacji personelu
 - sposób reagowania w UILO na przypadki podejrzenia, że dziecko doświadcza krzywdzenia i zasady prowadzenia rejestru interwencji
 - zasady bezpiecznych relacji personel-dziecko i dziecko–dziecko
 - zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych
 - zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci
- e. Polityka jest opublikowana i szeroko promowana wśród całego personelu, rodziców i dzieci, a poszczególne grupy są z nią aktywnie zapoznawane poprzez działania edukacyjne i informacyjne.

Standard II.

UILO monitoruje, edukuje i angażuje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci

Standardy podstawowe:

- a. W ramach rekrutacji członków personelu pracujących z dziećmi prowadzona jest ocena przygotowania kandydatów do pracy z dziećmi oraz sprawdzane są ich referencje. W przypadku nauczycieli obowiązkowa jest informacja o osobie z Krajowego Rejestru Karnego.
- b. UILO uzyskuje o każdym członku personelu dane z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym oraz informacje z Krajowego Rejestru Karnego i rejestrów karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) lub w przypadkach prawem wskazanych oświadczenia o niekaralności.
- c. Określone są zasady bezpiecznych relacji całego personelu UILO z dziećmi, wskazujące, jakie zachowania w organizacji są niedozwolone, a jakie pożądane w kontakcie z dzieckiem.
- d. UILO zapewnia swoim pracownikom podstawową wiedzę na temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia, w zakresie:
 - rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci,
 - procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia,
 - odpowiedzialności prawnej pracowników placówki, zobowiązanych do podejmowania interwencji,
 - procedury „Niebieskiej Karty”.

Standardy uzupełniające:

- a. Cały personel UILO pracujący z dziećmi i ich opiekunami jest przygotowany, by edukować:
 - dzieci na temat ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem,

- opiekunów dzieci na temat wychowania dzieci bez przemocy oraz chronienia ich przed przemocą i wykorzystywaniem.

b. Personel dysponuje materiałami edukacyjnymi dla dzieci i dla rodziców oraz aktywnie je wykorzystuje.

Standard III.

UILO posiada procedury dotyczące zgłaszania podejrzenia i przeprowadzania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka.

- a. UILO wdrożyło procedury, które określają, jakie działania należy podjąć w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony personelu organizacji, członków rodziny, rówieśników i osób obcych.
- b. UILO dysponuje danymi kontaktowymi lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia) oraz zapewnia do nich dostęp wszystkim pracownikom.
- c. UILO udostępnia informacje dla dzieci na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.

Standard IV.

UILO monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność przeprowadzonych działań z wprowadzonymi standardami.

- a. Przyjęta polityka ochrony dzieci jest weryfikowana - przynajmniej raz w roku ze szczególnym uwzględnieniem analizy sytuacji związanych z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dzieci podczas konferencji Rady Pedagogicznej.
- b. W ramach weryfikacji polityki UILO konsultuje się z dziećmi i ich rodzicami / opiekunami prawnymi.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI WYSTĄPIENIA PRZEMOCY I AGRESJI NA TERENIE UNIWERSYTECKIEGO I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO IM. JULIUSZA SŁOWACKIEGO W CHORZOWIE

Rozdział I

1. Przemoc to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw innej osobie, naruszające jej prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody. Ma ona na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary. Przemoc nie musi skutkować wyrządzeniem szkód fizycznych.

2. Podstawowe formy przemocy to:

- 1) przemoc fizyczna – bicie, kopanie, popychanie, niszczenie rzeczy, plucie, zamykanie w pomieszczeniach, wymuszanie pieniędzy i in.;
- 2) przemoc słowna – przezywanie, wyśmiewanie, poniżanie, grożenie, obmawianie, szantażowanie itp.;

3) przemoc bez słów – miny, wrogie gesty, izolowanie.

3. Przemoc w Internecie – publikowanie obraźliwych, poniżających, szykanujących, nieprawdziwych informacji, które wystawiają na szwank dobre imię, wizerunek osoby pokrzywdzonej.

Rozdział II

1. W każdym przypadku, gdy uczeń jest świadkiem agresywnego zachowania bądź innego zdarzenia sprzecznego z normami i zasadami obowiązującymi na terenie szkoły, natychmiast zgłasza jego zaistnienie osobie dorosłej znajdującej się najbliżej zdarzenia:

- a) pracownikowi szkoły,
- b) nauczycielowi,
- c) wychowawcy,
- d) dyrektorowi szkoły.

1.1. Każdy pracownik szkoły, w zależności od charakteru zdarzenia, ma obowiązek postępować zgodnie z niniejszą procedurą.

- a) ocenia zagrożenie i podejmuje decyzję o rodzaju interwencji,
- b) rozmawia z uczniem, zwracając mu uwagę na jego niewłaściwe zachowanie,
- c) zgłasza zaistniałe zdarzenie wychowawcy klasy.

1.2. Wychowawca klasy:

- a) przeprowadza rozmowę z uczniem – upomina ucznia oraz dokumentuje ten fakt w dzienniku lekcyjnym,
- b) w przypadku braku reakcji ucznia na upomnienie – powiadamia rodziców oraz wnioskuje do dyrektora szkoły o objęcie ucznia oddziaływaniem psychologiczno – pedagogicznym.

1.3. Ustala się następujący sposób postępowania w przypadku czynu o znacznej szkodliwości, mogącym stwarzać zagrożenie dla życia i zdrowia własnego lub innych, uszkodzenia ciała, itp.

1) pracownik szkoły:

- a) stanowczo, słownie przerywa negatywne zachowanie sprawcy wobec ofiary,
- b) rozdziela strony,
- c) nie dopuszcza do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej,
- d) ocenia zagrożenie i podejmuje decyzję o rodzaju dalszej interwencji,
- e) udziela pierwszej pomocy ofierze zdarzenia i zabezpiecza miejsce zdarzenia,
- f) w razie konieczności, wzywa pomoc medyczną
- g) powiadamia wychowawcę klasy (w przypadku jego nieobecności dyrektora lub wicedyrektora) o zaistniałym zdarzeniu;

2) wychowawca:

- a) powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców uczennicy / ucznia o zaistniałym zdarzeniu,
- b) uczestniczy w wysłuchaniu stron,

- c) wnioskuje do dyrektora szkoły o objęcie ofiary i sprawcy pomocą psychologiczno–pedagogiczną,
 - d) w porozumieniu z pedagogiem i dyrektorem szkoły (wicedyrektorem) uzgadnia sankcje w stosunku do sprawcy zdarzenia w oparciu o zapisy Statutu U I LO;
- 3) dyrektor szkoły:
- a) powiadamia rodziców osoby dopuszczającej się przemocy jak i tej, która doświadczyła przemocy o zaistniałym zdarzeniu,
 - b) wysłuchuje strony w obecności ich rodziców i wychowawcy,
 - c) w przypadku zdarzenia powodującego uszkodzenie ciała lub uznaniu, iż postępowanie osoby dopuszczającej się przemocy zagraża innym osobom, wzywa policję,
 - d) nakłada na osobę dopuszczającą się przemocy odpowiednie konsekwencje zgodne ze Statutem U I LO,
 - e) o zaistniałym zdarzeniu powiadamia sąd rodzinny

Rozdział III

W przypadku zachowań przemocowych stosuje się takie same zasady postępowania, jak w sytuacji zachowań agresywnych o dużej szkodliwości.

1. Pracownik szkoły podejmuje działania uniemożliwiające dalszą agresję, samodzielnie lub z pomocą innych pracowników szkoły odizolowuje sprawcę przemocy od ofiary.
2. W przypadku okaleczeń lub innego uszczerbku na zdrowiu ofiary udziela się jej pierwszej pomocy przedmedycznej.
3. Powiadamia się dyrektora, wychowawcę oraz pedagoga szkolnego o zaistniałym zdarzeniu.
4. Wychowawca, pedagog lub psycholog szkolny powiadamia rodziców / prawnych opiekunów ucznia, który dopuścił się przemocy, przeprowadza rozmowę interwencyjną z uczestnikami zdarzenia oraz sporządza notatkę dotyczącą okoliczności zdarzenia, w tym propozycję sankcji wobec sprawcy zdarzenia w oparciu o zapisy Statutu U I LO.
5. W sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu uczniów dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego pracownik wzywa pogotowie ratunkowe i powiadamia policję.

Rozdział IV

A. Sprawcą przemocy jest pracownik U I LO.

1. W przypadku krzywdzenia ucznia przez pracownika U I LO, polegającym na ośmieszaniu, dyskryminowaniu, stosowaniu mobbingu, nierównym traktowaniu uczennicy / uczniów ze względu na płeć, narodowość, wyznanie, kolor skóry, orientację seksualną i in. podejmowane są następujące kroki:
 - 1.1. Dyrektor szkoły przeprowadza rozmowę z uczennicą / uczniem i jego rodzicami / opiekunami prawnymi. Ustala się plan pomocy, zapewniający mu bezpieczeństwo, określa się rolę opiekunów oraz zakres pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczennicy / ucznia, ewentualnie kieruje się rodziców do specjalistycznej placówki wsparcia;

1.2. Dyrektor szkoły przeprowadza rozmowę z pracownikiem szkoły i ustala kontrakt zawierający działania eliminujące nieodpowiednie zachowania oraz informuje o konsekwencjach niewłaściwego zachowania;

1.3. W sytuacji kiedy zaplanowane działania nie przyniosły efektu dyrektor szkoły podejmuje w stosunku do osoby krzywdzącej dziecko działania wynikające z przepisów ustawy Karta Nauczyciela lub ustawy Kodeks Pracy.

1.4. W sytuacji podejrzenia przestępstwa popełnionego na szkodę uczennicy / ucznia dyrektor szkoły informuje pracownika placówki o posiadanej wiedzy nt. zdarzenia oraz informuje o obowiązku złożenia zawiadomienia policji lub do prokuratury.

1.5. W przypadku popełnienia przestępstwa na szkodę uczennicy/ucznia przez pracownika szkoły dyrektor składa zawiadomienie policji lub prokuraturze.

B. Sprawcą przemocy jest osoba ze środowiska rodzinnego

1. Przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

2. Podjęcie działań interwencyjnych ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa uczniowi, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie lub zagrożone jest jego dobro (zaniedbanie fizyczne, psychiczne, konflikty okołorozwodowe zagrażające dobru dziecka, niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka lub też rodzic / opiekun prawny nadużywa alkoholu / innych substancji psychoaktywnych:

2.1. W sytuacji zauważenia przez pracownika szkoły symptomów krzywdzenia uczennicy / ucznia lub podejrzewa możliwość wystąpienia takiej sytuacji, informuje o tym pedagoga lub psychologa szkolnego lub dyrektora szkoły;

2.2. Psycholog lub pedagog przeprowadza rozmowę z uczennicą / uczniem, udziela wsparcia oraz przeprowadza wywiad celem wyjaśnienia podejrzeń i zaobserwowania zaniedbań.

2.3. Psycholog lub pedagog wraz z dyrektorem szkoły rozmawiają z rodzicem / opiekunem, prawnym (w przypadku przemocy w rodzinie z rodzicem niekrzywdzącym) i przedstawiają formy i okoliczności krzywdzenia, informują o zachowaniach lub wypowiedziach dziecka wskazujących na doświadczenie krzywdzenia. Rodzic otrzymuje wsparcie oraz informacje o placówkach świadczących pomoc w sytuacji przemocy lub krzywdzenia. Ponadto ustala się plan pomocy uczennicy/uczniowi zapewniający mu bezpieczeństwo, określa się zakres pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla ucznia, ewentualnie kieruje do specjalistycznej placówki wsparcia. Ustala się również kontrakt zawierający działania eliminujące nieodpowiednie zachowania oraz konsekwencje, gdy zaplanowane działania nie przyniosą efektu.

2.4. W przypadku stwierdzenia przemocy jakiej doświadcza uczennica / uczeń ze strony rodzica uruchamiana jest procedura „Niebieskiej Karty”. Koordynator z ramienia szkoły wypełnia formularz Niebieskiej Karty (A) i przekazuje go przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego. Rodzic niekrzywdzący otrzymuje formularz – „Niebieskiej Karty” (B). Pedagog szkolny bierze udział w grupach roboczych „Niebieskiej Karty”.

- 2.5. W przypadku podejrzenia związanego z doświadczaniem przez uczennicę / ucznia przemocy w rodzinie, dyrektor wnioskuje do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną
- 2.6. W przypadku podejrzenia przestępstwa popełnionego na szkodę dziecka dyrektor szkoły powiadamia policję lub prokuraturę.
- C. Sprawcą przemocy jest rówieśnik
1. Wychowawca, pedagog lub psycholog przeprowadza rozmowę z osobą pokrzywdzoną, uczniem agresywnym, świadkami zdarzenia.
 2. Pracownik szkoły sporządza notatkę z zaistniałej sytuacji i przekazuje ją pedagogowi szkolnemu.
 3. Wychowawca informuje rodziców ucznia o agresywnym zachowaniu, zwracając uwagę na konieczność przeprowadzenia przez rodziców rozmowy z dzieckiem.
 4. Jeśli zachowanie uczennicy / ucznia nie ulega poprawie, wychowawca zwraca się niezwłocznie z pisemnym wezwaniem do stawienia się rodzica do szkoły i podczas spotkania:
 - a) przeprowadza rozmowę z rodzicem, pogłębiając wiedzę na temat sytuacji uczennicy / ucznia,
 - b) na prośbę wychowawcy w rozmowie może uczestniczyć pedagog szkolny, psycholog szkolny, specjaliści lub inni pracownicy szkoły w celu analizy przyczyn zaburzonego zachowania ucznia oraz pomagając rodzicom w doborze metod wychowawczych,
 - c) wychowawca sporządza notatkę z rozmowy lub kontrakt z rodzicami, które podpisują wszyscy uczestnicy rozmowy.
 5. W celu wyeliminowania zachowań niepożądanych nauczyciele i specjaliści ucący w danym oddziale spotykają się w zespole wychowawczym, podczas których omawiane są trudne zachowania ucznia / uczniów, ustalane formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, tworzy się program profilaktyczny dla oddziału, program motywacyjny lub program modyfikujący zachowania ucznia sprawiającego problemy wychowawcze.
 6. Zaplanowane i wdrożone działania monitoruje się, dokonuje się ewaluacji oraz planuje kolejne kroki oddziaływań.
 7. W przypadku utrzymywania się nieprawidłowych relacji uczennicy / ucznia z rówieśnikami wychowawca lub pedagog / psycholog szkolny, wskazuje rodzicom potrzebę przeprowadzenia specjalistycznych badań psychologicznych, w celu otrzymania dalszych wskazówek dotyczących prowadzenia ucznia.
 8. W sytuacji, gdy podjęte działania nie przynoszą pożądanego skutku, rodzice nie współpracują ze szkołą, nie dokonują zaleconych badań diagnostycznych, dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem i wychowawcą ucznia kieruje wnioskiem do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną uczennicy/ucznia.

Rozdział V

W przypadku agresji impulsywnej (wybuchu złości) u ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, należy podjąć działania:

1. Osoba będąca świadkiem agresywnego zachowania podejmuje działania mające na celu przerwanie zachowania. W razie potrzeby prosi o pomoc innego pracownika szkoły. Niezwłocznie informuje wychowawcę / nauczyciela lub pedagoga / psychologa.
2. Wychowawca / nauczyciel lub pedagog / psycholog przeprowadza z uczniem rozmowę interwencyjną,
3. W przypadku dalszej eskalacji agresji ucznia wychowawca / pedagog / psycholog telefonicznie informuje rodzica o zaistniałej sytuacji i prosi o niezwłoczne przybycie do szkoły,
4. W przypadku niemożności niezwłocznego przybycia do szkoły rodzica, wychowawca / pedagog / psycholog po uprzednim poinformowaniu rodzica oraz dyrektora / wicedyrektora szkoły wzywa służby medyczne.
5. Wychowawca / pedagog / psycholog przekazuje informacje o zdarzeniu pracownikom służb medycznych.
6. Ze zdarzenia wychowawca / pedagog / psycholog sporządza notatkę służbową.
8. Dyrektor szkoły wzywa rodziców ucznia na spotkanie w celu ustalenia planu pomocy uczennicy / uczniowi i podjęcia kolejnych kroków oddziaływań korekcyjnych

Rozdział VI

W sytuacji gdy nauczyciel / pracownik administracji / obsługi jest ofiarą przemocy podjąć działania:

1. Nauczyciel / pracownik administracji / obsługi, który jest ofiarą przemocy ze strony uczniów nie powinien ukrywać tego faktu, lecz ujawnić zdarzenie, zanim wróci do prowadzenia zajęć w danym oddziale.
2. Pokrzywdzony nauczyciel / pracownik administracji / obsługi przekazuje informację o zdarzeniu związanym z agresją uczniów psychologowi / pedagogowi / dyrektorowi szkoły. Pokrzywdzony sporządza notatkę służbową.
3. Dyrektor szkoły razem z nauczycielem / pracownikiem administracji / obsługi przeprowadza rozmowę z każdą osobą / osobami dopuszczającymi się przemocy. Każda uczennica / uczeń ponosi indywidualną odpowiedzialność dyscyplinarną / karną za czyny niezgodne z prawem.
4. Dyrektor szkoły wzywa rodziców / prawnych opiekunów uczniów i informuje ich o zdarzeniu.
5. Sprawcy przemocy zostają podlegają konsekwencjom określonym w Statucie U I LO.
6. Jeśli została naruszona godność nauczyciela / pracownika administracji obsługi i zachodzi podejrzenie, że zostało złamane prawo, nauczyciel powiadamia policję.

DYREKTOR
mgr Przemysław Fabjański
(dokument podpisany elektronicznie)